

INTERNET PROGRAMIRANJE - PITANJA I ODGOVORI

1. Šta je ARPANET?

ARPANET (Advanced Research Projects Agency Network) je prva računarska mreža na svijetu, preteča Interneta. Razvijena je u periodu 1977-1979 od strane Odsjeka Ministarstva odbrane USA (U.S. Department of Defense Advanced Research Projects Agency). Sastojala se od malih računara pod imenom Interface Message Processors (IMP). Prva mreža imala je konfiguraciju od 4 računara koji su se nalazili u uneverzitetskim centrima: Osmišljena kao vojni projekat da se povežu američke vojne baze. Kasnije, uvidjevši mogućnosti ovog projekta ideja o povezivanju samo vojnih baza je prerasla u ekonomski isplativu investiciju koja se danas naziva jedinstvenim imenom INTERNET.

2. Šta je TCP/IP, Navesti znacenje/znacenja skracenice TCP/IP.

TCP/IP je uobičajena oznaka grupe protokola koju još nazivamo IP grupa protokola (ili engl. IP protocol suite). Naziv je ova grupa protokola dobila prema dva najvažnija protokola iz te skupine: TCP (od engleskog Transmission Control Protocol) te prema samom IP protokolu. TCP/IP omogućuje komunikaciju preko raznih međusobno povezanih mreža i danas je najrasprostranjeniji protokol na lokalnim mrežama, a također se na njemu zasniva i globalna mreža Internet. DNS mijenja IP adrese iz tekstualne u brojčane i obratno.

IP adresa ili niz od 4 broja između 0 i 255 razdvojenih tačkom (npr. 213.240.4.100)

3. Šta je Adresa a šta port ?

Adresa je skup podataka (brojeva ako je IP adresa ili slova ako je tekstualna domain adresa) **FQDN** koja je jedinstvena za klijenta na domenu, a port je "otvor" kroz koji se vrši razmjena podataka između računara...različiti podaci na različitim portovima. Ili, još slikovitije, radi se o "vratima" neke usluge na pojedinom serveru. Port se označava brojevima između 0 i 65535.

4. Od cega se sastoji IP adresa računara?

Sastoji se od 4 dekadna broja odvojena tačkama. Dekadska adresa dobiva se tako da se svaka grupa od 8 bitova zasebno pretvori u svoj dekadski brojni ekvivalent. Npr. 192.168.94.5

5. Navesti primer tri simbolicke adrese.

Simboličke adrese koje su uglavnom sastavljene od prefixa servisa koji se koristi, zatim imena i suffixa koji može biti različit u odnosu na to šta ta adresa predstavlja. Npr. www.bhtelecom.ba; www.gmail.com; www.koledzprijedor.org

6. Navesti primer tri poddomena .yu domena.

co.yu; org.yu; edu.yu

7. Šta je DNS?

Servis (Usluga) DNS (Domain Name System) se koristi za informaciju o tome na kojoj se IP adresi nalazi neki domen. Znači da od četiri broja (IP) dodjeljena računaru prevodi u slovnu oznaku. DNS servis javlja browseru na kom serveru se nalazi sajt i uspostavlja preuzimanje sadržaja.

8. Navesti standardnu strukturu e-mail adrese.

ime klijenta @ naziv domene i poddomene, npr: amir.silic@gmail.com

9. Šta su Internet provajderi?

To su hosting obezbjeđivači internet prostora-servera koji pružaju usluge hostinga klijentima i koji te usluge naplaćuju.

10. Navesti najvažnije kriterijume za izbor provajdera.

Pouzdanost, maksimalni servisi (pomoć, usluge), maksimalna zaštita, koji mogu dati top level domene,

11. Mrežna topologija provajdera.

Magistrala-Bus, Zvijezda-hub/star i ring topologija

12. Brzina mrežnih puteva provajdera.

Različite su brzine mrežnih puteva kao što su različite brzine i računara te njihovih mrežnih adaptera.

13. Brzina provajdera na ulaznim linijama.

Zavisno od servera i procesora te mrežnih adaptera provajderi nude i različite brzine na ulaznim linijama. Popularniji su provajderi, ali i skuplji, sa bržim linijama.

14. Brzina veze provajdera ka ostatku Interneta?

???

15. Tacke priključenja provajdera?

???

16. Tehnicka pomoc koju pruža provajder.

Dodjeljivanje "prostora" na njegovim memorijskim kapacitetima, zaštita sadržaja tog prostora od napada izvana i iznutra, database serverske usluge.

17. Šta je PSTN line?

Public switched telephone network, odnosno praktično obične "zemaljske" telefonske linije

18. Navesti moguće vrste veza do Internet provajdera.

Dial-up, ISDN, DSL, cable i wireless brzine.

19. Navesti najznacajnije faktore za izbor nacina povezivanja sa Internetom.

Lokacija, dostupnost žičanog povezivanja (Dial up, ISDN, DSL, cable), a i same potrebe klijenta.

20. Navesti dva osnovna tipa veze sa Internet provajderom.

Line i wireless (žičano i bežično).

21. Šta je user name u kontaktu sa provajderom?

Username je jedinstveno ime klijenta kod provajdera koji je zakupio memorijski prostor i usluge provajdera.

22. Cemu služi password u kontaktu sa provajderom?

Password služi za istinitu identifikaciju klijenta kako bi mogao pristupiti svojim sadržajima i sulugama na serveru provajdera

23. Automatsko prijavljivanje na sistem

???

24. Terminal emulacija.

rad na udaljenom računalu kao da radite na osobnom računalu na poslu ili kod kuće.

25. Koje su najčešće korišćene terminalne emulacije?

telnet, ftp

26. Šta je host računar?

Host računar. 1. Host računar je računar koji obezbeđuje servise i informacije za niz drugih uređaja. Host računari su tradicionalno bili mainframe računari koji su obezbeđivali velike i složene servise za mrežu sačinjenu od manjih terminala. Zbog toga su host računari često nazivani veliki serveri. Na primer, rezervacija avionskih karata preko individualnih terminala izvodi se preko linka ka centralnom hostu kako bi se izvršile razne transakcije. IBM je i dalje dominantni dobavljač host računara koji vrše obradu transakcija. Na Internetu termin host označava bilo koji računar koji ima puni dvosmerni pristup drugim računarima na Internetu. Host ima određeni lokalni broj, ili broj hosta, koji zajedno sa mrežnim brojem formira jedinstvenu adresu Internet protokola. 2. U kontekstu Interneta, ovo je računar koji ima pristup i drugim računarima na World Wide Webu.

27. Šta je Wireless i koji su najvažniji Wireless standardi ?

Wireless je sistem bežične računarske mreže koja za prenos informacija i podataka koristi radio talase. Mreža NST.Wireless je zasnovana na IEEE 802.11x standardu, i radi u frekventnom opsegu 2,4 GHz sa veoma malim snagama koje su reda ispod 50mW (podsecamo da obični mobilni telefon radi sa snagom od 2W što je 40 puta veće od 50mW)

28. Navesti osnovne razloge zbog kojih se firme povezuju na Internet.

Poslovanje putem interneta ili internet poslovanje ima temeljni cilj i smisao da unaprijedi prodaju onoga što određeni subjekt nudi tržištu. Sve što se na tržištu nudi, a tu mislimo na tržište u širem smislu, temeljeno je na percepciji o potrebi za tim što se nudi, a rezultat prodaje je proporcionalan naporima koji se ulažu u postizanje tog cilja.

Konkurencija je nesmiljena na svim područjima ljudskog djelovanja i uspeti prodati svoj proizvod, svoju uslugu, svoju ideologiju, svoje uvjerenje, svoje znanje itd., nije nimalo jednostavno i zahtjeva ozbiljan pristup marketinškom planiranju u sklopu ukupne poslovne strategije.

Kada se pristupa izradi marketinškog plana, onda kao dio ukupne marketinške strategije, Internet je nezaobilazan i nepodan za uspješno predstavljanje i komunikaciju s kupcima. Sve veći broj ljudi koji koriste Internet, uvođenje "širokopojasnog interneta" čije su odlike pristupačne cijene i velike brzine, podizanje opće informatičke svijesti i pad cijena informatičke opreme doveli su do toga da se Internet počinje sve više koristiti u poslovanju tvrtki i pojedinaca. Osim ovih čimbenika važno je spomenuti visoke cijene oglasnog prostora u tradicionalnim medijima kao što su novine i televizija, pad kupovine tiskanih medija i njihova pojava na Internetu.

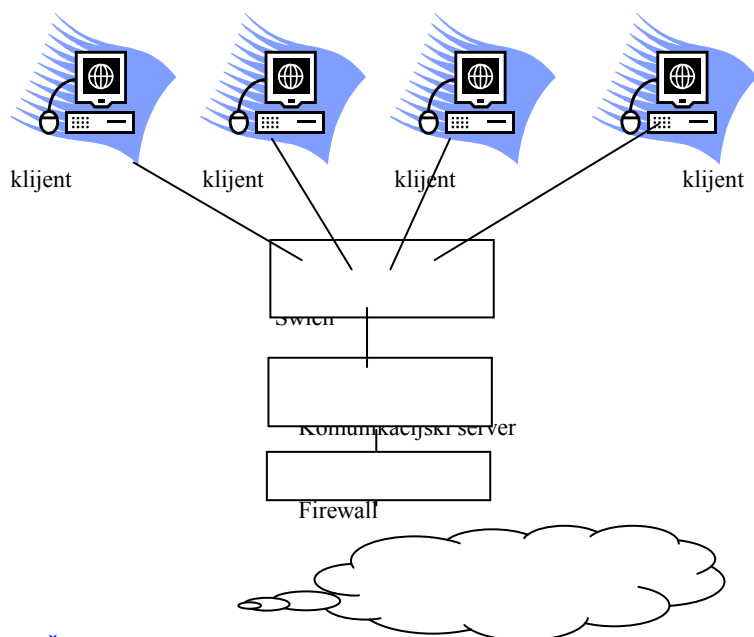
Bitna prednost Interneta u komunikaciji s kupcima je interakcija, to jest dvosmjernost, koja omogućava stvaranje posebnog odnosa između kupca i prodavatelja pa se kao pozitivna posljedica, manifestira kao naglašena lojalnost kupca. Naravno da je za stvaranje tog pozitivnog odnosa preduvjet, kvalitetno vođena komunikacija od strane prodavatelja. Kupac mora biti uvažavan, mora osjetiti iskrenost, mora primjetiti brigu o svojim potrebama i želju za ispunjavanjem njegovih želja.

Internet zadovoljava mnoge ljudske potrebe, on traži želju za informacijama, internet je razonoda, štedi vrijeme, olakšava obavljanje različitih poslova, omogućava neograničen izbor i usporedbu u traženju potrebitog i na kraju on predstavlja revoluciju u poslovnom i svakodnevnom životu čitavog svijeta.

29. Nacrtati principsku šemu povezivanja lokalne mreže firme na Internet preko komunikacionog servera.

Većina malih tvrtki, ureda i domaćinstava se na Internet i danas spaja korištenjem analognih modemskih uređaja. Kako je teoretski najveća brzina prijenosa kod ovih uređaja 56 kbps (u praksi i manje), a cijena stalnih iznajmljenih linija je još uvijek preskupa, raste popularnost povezivanja ISDN uređajima koje donose brzine do 128kbps. Osim njih u bliskoj budućnosti se planira korištenje ADSL linija (ADSL je tehnologija koja će omogućavati brzine prijenosa do 1,5 Mbps).

Osim mogućnosti povezivanja jednog računala na mrežu poželjno je povezati cjelokupnu lokalnu mrežu tvrtke na način da svi korisnici imaju mogućnost pristupa Internet sadržajima. Ovo se može napraviti korištenjem mrežnog uređaja (usmjerivača) ili jednog računala s odgovarajućim softverom koji preko modema (analognog, ISDN ili ADSL) povezuju LAN tvrtke s Internetom.

30. Šta je komunikacioni server?

Server preko kojeg mreža komunicira sa vanjskim mrežama.

31. Pod kojim operativnim sistemima može da radi komunikacioni server?

Windows NT, Windows 2000 server, Windows 2003 Server, Windows SBS...

32. Koje je najbolje rešenje za povezivanje lokalne mreže firme na Internet?

Komunikacijski server sa Cisco firewall-om.

33. Šta je router?

Usmjerivač ili usmjernik (engl. router) je uređaj koji usmjerava podatkovne pakete na njihovom putu kroz računalsku mrežu pri čemu se taj proces odvija na mrežnom sloju OSI modela.

Usmjerivači su u osnovi računala specifične namjene. Danas najčešće govorimo o usmjerivačima u IP mrežama, jer je njihova najveća primjena upravo za potrebe najveće računalne mreže danas - Interneta. Osnovni zadatak koji usmjerivači obavljaju je da za svaki paket koji pristigne na neko od mrežnih sučelja na usmjerivaču provjere određenu IP adresu, u svojoj tablici usmjeravanja pronađu gdje treba preusmjeriti taj paket te ga onda prosljede na odgovarajuće sučelje.

Usmjerivači međusobno razmjenjuju informacije o tome gdje se pojedine IP adrese ili cijele IP mreže nalaze putem specifičnih usmjerivačkih protokola. Iako je osnovna funkcionalnost usmjerivača prilično jednostavna u praksi je njihov zadatak prilično složen, te je zbog složene konstrukcije, specifičnog operacijskog sustava i softvera koje usmjerivači koriste njihova konstrukcija često kompleksna i cijena visoka.

Važno je napomenuti da svako računalo spojeno na računalsku mrežu mora znati obaviti osnovnu funkcionalnost usmjeravanja, iako zbog činjenice da primjerice osobna računala imaju samo jedno mrežno sučelje taj zadatak nije isuviše kompliciran. Ipak, postupak je u osnovi isti: osobno računalo dakle zna primiti paket s određenom adresom tog računala, te zna prosljediti pakete koje to računalo šalje natrag prema mreži, najčešće prema najbližem usmjerivaču.

34. Šta je Gateway?

Gateway je uređaj koji se nalazi u čvoru računarske mreže, služi za komuniciranje sa nekom drugom mrežom koja koristi drukčiji. Zadatok gateway-a može izvršavati i računar. Drugi naziv za gateway je i prevodilac protokola. Posao koji izvršava gateway nije jednostavan, u principu najbitnija stvar koju radi je priključivanje na mrežu s drugom vrstom protokola, naprimjer gateway je u mogućnosti povezati TCP/IP mrežu na IPX/SPX mrežu.

35. Navesti osnovnu strukturu Internet adrese

IP broj ili IP adresa je jedinstvena brojčana oznaka računala na internetu. IP adresa je u osnovi binarni broj, koji je u slučaju trenutno važeće verzije IP protokola, IPv4, binarni broj 32 bita dug. Često se radi lakšeg pamćenja IP adrese zapisuju u dekadskoj notaciji, gdje se 32-bitni broj podijeli na četiri 8-bitna broja, koji se zatim prikazuju kao četiri decimalna broja odvojena točkom. Svaki od tih brojeva je u rasponu 0-255, što je upravo raspon brojeva koji se mogu prikazati u jednom 8-bitnom binarnom prikazu. IPv6 verzija protokola predviđa 128-bitne adrese, te se u tom slučaju može koristiti i heksadecimalni zapis, radi kraćeg oblika i jednostavnosti. Primjer IP adrese je 172.16.254.1 (na slici).

Svako računalo koje je povezano na Internet mora imati jednoznačno dodijeljenu IP adresu. Te adrese su nužne da bi se paketi upućeni s izvorišnog računala mogli preusmjeriti do određene. Taj postupak preusmjeravanja vrše računala specifične namjene koje nazivamo usmjerivači. IPv4 je trenutni standard za IP adresiranje na Internetu.

Kako je nužno da IP adrese budu jednoznačno dodijeljene, postoje međunarodne organizacije koje se brinu o raspodjeli IP adresnog prostora. Takva je organizacija The Internet Assigned Numbers Authority (IANA). IANA zatim za određen raspon adresa zadužuje regionalne Internet registre, pa je za područje Europe zadužen RIPE Network Coordination Centre. Ono što bi se moglo nazvati IPv5om je postojalo samo kao eksperimentalni ne-IP protokol u realnom vremenu nazvan ST2 i opisan u RFC 1819. Ovaj protokol je napušten u korist RSVPa.

IP adrese se dijele na one privatne i javne. Javne IP adrese su jedinstvene, globalne i standardizirane. Razvojem Interneta počelo je nedostajati sve više i više slobodnih IP adresa. Rješenje tog problema su bile privatne IP adrese. Privatne adrese mogu biti duplicirane uz uvjet da se ne nalaze u istoj lokalnoj mreži. Prilikom izlaska korisnika iz lokalne mreže na Internet, privatna adresa IP adresa se pretvara u javnu IP adresu pomoću metoda NAT (Network Address Translation) i PAT (Port Address Translation).

U IPv6, novi (ali ne još široko korišten) standardni internet protokol, gdje su adrese 128 bita široke, što bi, čak i sa velikim dodjelama netblokova, trebalo zadovoljiti blisku budućnost. Teoretski, postojalo bi točno 2¹²⁸, ili 3.403×10³⁸ unikatnih adresa. Kada bi zemlja bila sačinjena kompletno od zrna pijeska od 1cm³, onda bi se mogla dodijeliti jedinstvena adresa svakom zrnu u 300 milijuna planeta veličine zemlje. Veliki prostor za adrese će biti rijetko popunjen, što omogućava ponovno kodiranje više informacija. Globalne adrese koje se šalju k jednom određenoj sastoje se iz dva dijela: 64-bitni dio za rutiranje i 64-bitni identifikator domaćina. Netblokovi se određuju kao moderne alternative IPv4: broj mreže, kojega prati kosa crta i broj značajnih bitova (u decimalnom zapisu). Primjer je 12AB::CD30:0:0:0/60 uključuje sve adrese koje počinju s 12AB0000000CD3. IPv6 ima dosta poboljšanja u odnosu na IPv4, pored samo većeg prostora za adrese, uključujući i samostalno ponovno odbrojavanje i obveznu upotrebu IPsec-a.

36. Analiza konkretne Internet adrese (konkretna adresa dobija se na ispitu).

195.222.99.120 (prva dva broja su vanjske mreže, treći broj je ethernet mreža i zadnji broj računar u mreži).

37. Navesti tri načina plaćanja usluge pristupa Internetu.

Postpaid Internet, Postpaid telefon anonimous, Postpaid static IP,

38. Šta je neophodno uraditi nakon povezivanja lokalne računarske mreže sa Internetom?

Izvršiti zaštitu mreže Firewallom ili nekim Routerom.

39. Navesti digitalne načine povezivanja i prenosa podataka.

???

40. Navesti osnovne podatke neophodne pri konfigurisanju programa na lokalnom računaru.

???

41. Nacrutati principsku šemu povezivanje individualnog korisnika na Internet.
42. Šta omogućava deo Windows-a koji se naziva dial-up networking (DUP)?
43. Opisati postupak setovanja IP adrese na racunaru koji radi pod Windows operativnim sistemom.
44. Opisati postupak setovanja DHCP adrese na racunaru koji radi pod Windows operativnim sistemom.
45. Opisati postupak setovanja DNS konfiguracije na racunaru koji radi pod Windows operativnim sistemom.
46. Šta se unosi u polje Area code pri setovanju konekcije prema Internetu?
47. Navesti tri osnovne grupe usluga koje nudi Internet.
48. Šta je neophodno da poseduje korisnik da bi mogao da koristi osnovne servise Interneta?
49. E-mail (elektronska pošta).
50. FTP servis.
51. Komande ftp-a.
52. Servisi interneta
53. Jezik Web dokumenta.
54. HTML dokument
55. Talk servis.
56. R-servisi.
57. Karakteristicni oblik naredbe rlogin.
58. Šta su i koji su osnovni Javni servisi?
59. Mailing liste.
60. Anonymous FTP.

61. Usenet News.

Usenet je pod mreža na Internetu koja se bazira na NNTP protokolu a čine ju serveri namjenjeni primanju, slanju i razmjenjivanju članak

62. FX-klijent ?????

FX Client aplikacija je off-line aplikacija koja ima svoju lokalnu bazu podataka. Sve naloge korisnik može da kreira u off-line režimu, a oni se snimaju u lokalnu bazu podataka aplikacije. Nakon toga dovoljno je da izvrši sinhronizaciju, pri čemu mora biti u on-line režimu

63. WWW.

WWW, World Wide Web, W3, ili jednostavno Web je jedna od najkorištenijih usluga interneta. Ovaj pojam se često pogrešno koristi kao sinonim za internet, a zapravo predstavlja uslugu kojom se ostvaruje razmjena podataka preko te svjetske računalne mreže.

WWW odnosno World Wide Web je skup međusobno povezanih dokumenata hiperlinkovima. Dokumenti mogu sadržavati tekst, grafiku ili nešto treće. WWW je samo jedan od servisa interneta i obično mu se pristupa internet preglednikom.

64. Java.

Java je objektno orijentirani programski jezik koji su razvili James Gosling, Patrick Naughton i drugi inženjeri u tvrtci Sun Microsystems. Razvoj je počeo 1991, kao dio projekta Green, a objavljen je u studenom 1995.

Tvrtka Sun posjeduje trademark na ime Java, ali samo okruženje je moguće bez plaćanja skinuti sa Sunovih internet poslužitelja. Velika prednost u odnosu na većinu dotadašnjih programskih jezika je to što se programi pisani u Javi mogu izvoditi bez preinaka na svim operativnim sustavima za koje postoji JVM (Java Virtual Machine), dok je klasične programe pisane primjerice u C-u potrebno prilagođavati platformi (Operacijskom sustavu) na kojem se izvode.

65. Java u WEB- u.

Java aplikacije bazirane na Webu su obično u obliku tzv. Java appleta (malih aplikacija). To su mali Java programi pozvani sa HTML stranice koji se mogu snimiti sa Web servera i pokrenuti Web pretraživačem koji podržava Javu. Nekoliko primjera: vjesti uživo, pokretne slike sa zvukom, kalkulatori, tabele i interaktivni vizuelni prikazi. Java applet imaju tendenciju sporog očitavanja, ali se radi na ubrzanju.

66. Firewall

Sigurnosna stijena (vatrozid, engl. firewall) je mrežni uređaj čija je namjena filtriranje mrežnog prometa tako da se stvori sigurnosna zona. Obično se kombiniraju usmjernici i sigurnosne stijene, kao jedan uređaj, ili se kaskadiraju, npr. unutarnja (osigurana) mreža - sigurnosna stijena - usmjernik - vanjski svijet.

67. Mail gateways.

"Kapija" "pravac" za proilazak internet usluge maila

68. Šta su posebni ili servisi za pretraživanje?

Browseri pomoću zbirke upisa pretražuju zatraženi upis na osnovu vrlo malo ili više poznatih podataka.

69. Koji su posebni servisi (servisi za pretraživanje)?

70. Šta su sigurnosni servisi na Internetu .

Zaštitne usluge od rušenja sistema.

71. Navesti sigurnosne servise na Internetu.

Sigurnosni servisi su PGP, SSH, Kerbero

72. Navesti osnovne mere zaštite elektronskog bankarskog sistema.

Username, password, token šifra...

73. Navesti systemske servise na Internetu. ????

74. Šta su URL adrese?

URL (akronim za engl. Uniform Resource Locator) je Web adresa određenog resursa na Internetu. Resurs na koji pokazuje URL adresa može biti HTML dokument (web stranica), slika, ili bilo koja datoteka koja nalazi na određenom web serveru

75. Format URL adrese.

http://koledzprijedor.org/koledz/meta/9/prijedor1.png je URL adresa koja određuje gdje se na Webu nalazi resurs - digitalna slika prijedor1.png. Prvi dio URL-a (http://) govori da se tom resursu može pristupiti preko HTTP protokola, te da se resurs nalazi na web serveru (točnije hostu) s nazivom domene "koledzprijedor.org", a nakon toga prikazuje putanju kroz strukturu direktorija na disku toga servera.

76. Navesti osnovnu strukturu e-mail adrese.

svaki od korisnika elektroničke pošte ima svoju adresu, koja ima format ime_posiljatelja@ime_e-mail_poslužitelja_ili_domena, primjeri e-mail adresa: pero.peric@bosnia.ba

77. Nadimci (Aliases).

To su druga imena usluga iste numeričke IP adrese. Naprimjer, ako računar pi.unze.ba služi kao Web server, on obično dobiva dodatno ime www.unze.ba, ili kada bi na njemu bila FTP arhiva s programima, ftp.unze.ba. Numerička IP adresa i dalje ostaje ista, ali računar ima nekoliko FQDN imena.

78. Šta je elektronski potpis ?

„Elektronski potpis“ je skup elektronskih podataka vezanih za poruku koji služi kao način potvrde autentičnosti te poruke i identifikacije potpisnika.

79. Komanda Reply kod rada sa e-mailom.

Služi za brzi odgovor na e-mail poruku,

80. Komanda Forward kod rada sa e-mailom.

Služi za prosljeđivanje e-mail poruke na druge mail adrese.

81. Fascikle u radu sa elektronskom poštom -

Folderi su mape kreirane unutar web-maila (nalaze se na serveru) i koriste se za samostalno kreiranje strukture primljenih i poslanih e-mail poruka. Neke mape su inicijalno kreirane, no možemo i samostalno kreirati dodatne mape.

82. Parametri pri radu sa elektronskom poštom.

Ako se na Internet spajamo preko modema, potrebno je podesiti parametre za spajanje našeg računala sa serverom preko kojeg ostvarujemo pristup Internetu.

- U okviru za odabir (Combo box) Connect to: gornjom i donjom strelicom možemo odabrati vezu preko koje ćemo se spojiti na Internet.

- Slijedeći je dijaloški okvir u koji upisujemo User name (Korisničko ime) koje se obično sastoji od početnog slova imena i nekoliko slova prezimena.

- Slijedećim pritiskom Tabulatora prelazimo u dijaloški okvir u koji upisujemo Password (Lozinka). Prilikom upisivanja lozinke, umjesto slova koja tipkamo, na ekranu će se vidjeti zvjezdice.

- Do njega je kontrolni okvir Save password. Ako ovu opciju odaberemo razmaknicom, password će biti zapančen i neće ga trebati upisivati prilikom ponovnog spajanja na Internet.

- Slijedeći kontrolni okvir je Connect automatically. Ako ovu poziciju odaberemo pritiskom na Razmaknicu, svako buduće spajanje na Internet biće automatski izvršeno pokretanjem programa Outlook Express.

- Ponovnim pritiskom Tabulatora dolazimo na prvi od tri gumba. To je gumb Connect. Aktiviranjem ovog gumba započinje proces spajanja na Internet koji traje tridesetak sekundi.

- Drugi gumb je Settings. Aktiviranjem ovog gumba dolazimo u Internet properties – područje o kojem će biti riječi u jednom od narednih tekstova.

- Treći gumb je Work Offline. Aktiviranjem ovog gumba dolazimo u Outlook Express bez prethodnog spajanja na Internet. Ovu poziciju koristimo ukoliko želimo pripremiti nove poruke ili čitati ranije skinute poruke.

83. Bonton elektronske pošte –

- Odgovoriti na poruku što prije – najduže u roku od 24 sata;
- Obvezno naznačiti na što se određeni odgovor odnosi/ Subject=Predmet;
- Naznačiti postojanje priloga/ attachments;
- Svaka poruka za sebe – idealno jedna poruka/ izbjegavati Re: Re;;
- Izbjegavati kratice/ mogu zbunjivati;
- Izbjegavati spam-ove/ “hladni mail“;
- Kopiranje - samo relevantni dio poruke;
- Pustiti poruku da evl. odstoji sat-dva/ izbjegavanje žurbe, nesporazuma;
- Forward / prosljeđivanje - odvagnuti što, kome;
- Dogovoriti protokole slanja poruka (što, kada, kome, zašto, kako/ forma, ton...);
- Ne koristiti tiskana slova, osobne sadržaje;
- Naznačiti ako želimo poslati kopiju poruke nekom drugom (CC);
- Označavanje: I/ informacija; U/ hitno; AR/ tražena akcija.

84. Telnet servis –

Servis telnet koristi se za komunikaciju sa udaljenim hostom, posredstvom telnet protokola. Kada se pozove telnet sa imenom udaljenog hosta, kao argumentom, telnet uspostavlja vezu sa tim hostom. Udaljeni telnet server, obično, inicira login, bas kao da se nalazite za terminalom, koji je priključen na tu masinu. Kada se unesu i provere Vase login ime i password, videte shell prompt sa udaljene masine. Sve unete komande i input odlaze na udaljenu masinu; sav primljeni output dolazi sa udaljene masine.

85. Tipovi terminala. –

Između terminala i računara pojavljuju modemi i telefoni. Kako većina ima personalne računare, koristi se emulacija terminala - imitira klasični terminal. To "imitiranje" se svodi na nekoliko najpopularnijih tipova terminala: ANSI, VT100, VT200, 3270...Mnogobrojni tipovi terminala su naslede iz vremena kada je svaki proizvođač pravio svoj, drugačiji tip.

86. TCP portovi –

TCP je jedan od osnovnih protokola unutar IP grupe protokola. Naziv je kratica od engleskog naziva Transmission Control Protocol. Korištenjem protokola TCP aplikacija na nekom od hostova umreženog u računalnu mrežu kreira virtualnu konekciju prema drugom hostu, te putem te ostvarene konekcije zatim prenosi podatke. Stoga ovaj protokol spada u grupu tzv. spojnih protokola, za razliku od bespojnih protokola kakav je primjerice UDP. TCP garantira pouzdanu i u kontroliranom redoslijedu isporuku podataka od pošiljatelja prema primatelju. Osim toga, TCP pruža i mogućnost konkurentnih konekcija prema jednoj aplikaciji na jednom hostu od strane više klijenata, gdje su najčešći primjeri za to web ili mail poslužitelji.

87. Kretanje kroz kataloge

– karakteristicne naredbe - ??????? (ne znam sta je to «katalog»)

88. Navedi prednosti Elektronskog bankarstva

- jednostavnost, - ušteda vremena, - ušteda novca, - bezbednost, - dostupnost, - bolja kontrola nad računima preduzeća

89. Potrebna oprema za E-banking

- Formalno - račun u banci, popunjeni obrasci
- Oprema - računar sa vezom prema Internetu ili mobilni telefon
- Softver - Windows, Internet Explorer, aplikacija Personal E-bank
- Znanje - bazicno poznavanje rada na računaru, "web surfovanje" i popunjavanje obicne, papirne uplatnice

90. Navedi osnovne mere bezbednosti u elektronskom bankarstvu.

Osnovna zastita - korisnicko ime i lozinka

Napredna zastita - cip (smart) kartica i PIN broj, TAN tabela

91. Diskusione grupe.

Diskusione grupe (Newsgroupe) generalno služe razmeni mišljenja i iskustva s ljudima sličnih interesovanja koja vam mogu pomoći u rešavanju problema. Unutar diskusionih grupa možete pretraživati i po autoru i po temi. Ukoliko ste zainteresovani za određenu temu, možete se "pretplatiti" i dobijati novosti na e-poštu!

92. Lanci diskusija i poruke.

News Gropups je jedan od lanaca gdje se temastki vezu clanci i dikusije lancano i vrlo su korisni jer se mogu naci na istu temu mnogi diferent odgovori.

93. CHAT -

IRC (Internet Relay Chat) je virtualno sastajaliste gdje ljudi iz svih dijelova svijeta mogu da se sastanu i chataju (razgovaraju). Kao korisnik vi pokrecete mIRC; to je mali program koji vas povezuje sa serverom na IRC mrezi. Svi serveri su medjusobno povezani i prenose poruke od korisnika do korisnika preko IRC mreze. Bicete u mogucnosti da ucestvujete u grupnim diskusijama na jednom od hiljada IRC kanala, na jednoj od stotina IRC mreza, ili da pricate samo sa prijateljima ili rodbinom, bilo gdje da se nalaze u svijetu. Na IRC-u cete naci mnogo razlicitih ljudskih interesa, ideja i tema.

94. Kanali i nadimci – (bezveze)

95. Šta je proxy server

Proxy (ili Cache kako ga još zovu) je namijenjen da u sebi čuva određeni broj podataka koje korisnici čitaju na Internetu. Ako je proxy server uključen u Web čitaču, a korisnik pošalje zahtjev za čitanje podataka, čitač kontaktira proxy server i gleda da li u njegovom sadržaju već postoje ti podaci. Podatke koji postoje na proxy serveru korisnik tada preuzima kao da su u lokalnoj mreži, koristeći pri tome samo njihovu verifikaciju na Mreži.

96. Prednosti proxy servera ?

Ubrzava prenos podataka od servera ka korisniku, jer se u tom slučaju gubi potreba za prenošenjem kompletnog traženog sadržaja sa Mreže.

97. Hipertekst

Hipertekst (engl. hypertext) je jedna od temeljnih tehnologija multimedije. Zamisao je hiperteksta mogućnost povezivanja uzajamno vezanih tekstualnih podataka u ukupnom skupu tekstualnih podataka, i to tako da je jednostavnom radnjom moguće s pomoću te veze doći od jednog do drugog (s njime vezanog) podatka.

Dijelovi teksta na koje je moguće kliknuti mišem i tako pozvati prikaz drugoga dokumenta označeni su kako bi se razlikovali od ostalog teksta. Obično su to podvučeni ili različito obojeni dijelovi teksta. Takvo mjesto u dokumentu naziva se veza (engl. link). Primjer rasprostranjene uporabe hipermedije su WWW stranice na Internetu (WWW stranice su opisane u odjeljku o Internetu). Hipertekstualni dokumenti napisani su u jeziku HTML koji je opisan na stranici Viši programski jezici.

98. Princip rada HTTP-a.

HTTP se razlikuje od ostalih TCP protokola kao što je npr. FTP, po tome što se konekcija i komunikacija sa serverom prekida odmah nakon izvršenja zahtjeva klijenta (isporučenog paketa traženih podataka). Zbog ovoga je HTTP idealan za Web, gdje je stranica obično povezana s drugim stranicama na drugim poslužiteljima. Ova karakteristika HTTP protokola povremeno stvara probleme web dizajnerima, s obzirom da nedostatak "perzistentne konekcije" s poslužiteljem moraju nadoknaditi uporabom drugih metoda za očuvanjem korisničkog "stanja". Jedna od tih metoda uključuje uporabu HTTP cookie-a.

99. HTML – jezik web dokumenta.

- HTML je jedna vrsta interpretacionog jezika u kojem posebnim naredbama odredjujete izgled svog dokumenta

100. Slike i drugi dokumenti na Internetu.

Treba da su što "lakši" radi downloada i pregleda, te na njih treba korisnike posebno upozoriti u gvezi sa veličinom dokumenta te teskoćama za pregled. Posebno kad je u pitanju video prilog koji uzima mnogo resursa racunara i vremena za "skidanje".

101. WAIS.

Wide Area Information Service je servis koji omogućava pretrazivanje dokumenata (clanaka), u vise od 500 baza podataka, za određenom rijeci ili grupom rijeci.

102. Navesti najpoznatije sisteme za pretražvanje Interneta. e

103. Koliki je rizik od povezivanja na Internet?

Da bi se sprečilo da na osnovu korisničkog imena neko drugi koristi naš nalog kod provajdera, koristi se šifra – propusnica - password. Prilikom davanja korisničkog imena, dajemo i lozinku. Ona predstavlja niz slova i brojeva. I ime i lozinka se mogu ukrasti preko nesigurnih veza na koje dospevamo krećući se po Inetrnetu.

104. Šta je CERT?

105. Koje su dve osnovne varijante šifriranja podataka kada se šalju preko Interneta?

To su PGP i Kriptovanjem.

106. PGP program.

PGP je jedan od najpopularnijih i najraširenijih načina zaštite sadržaja elektronske pošte danas. Koristi se vrlo pouzdanim kriptografskim algoritmima:
RSA za kriptiranje putem javnog ključa i
IDEA za simetričnu kriptografiju putem tajnog ključa.

107. Šta je SSH ?

SSH (Secure Shell)

Protokol za prijavljivanje i rad na udaljenom računaru. Slično kao i telnet. Kod korištenja SSH protokola između servera i klijenta uspostavlja se kriptirana veza, tako da su podaci koji se razmjenjuju sigurni od upada i neovlaštenog čitanja. SSH je razvila firma SSH Communications Security.

108. Cemu služi Smart kartica ?

To bi ukratko bilo on line promet e-gotovinom ,drugi naziv je inteligentane kartice.

109. Osnovne ekstenzije za datoteke na Internetu.

html,htm,nastavi dalje....

110. Šta je SPAM?

Ili lažna poruka,đubre, Poruka e-poštom koje niko nije tražio i koje nemaju veze sa temom.Spam je elektronski ekvivalent zatrpavanja vašeg poštanskog sandučeta propagandnim materijalom u kojem neko nešto nudi.

111. Internet e-mail servisi

112. On line servisi i navedi primer.

. Najčešće korišćeni servisi su: e- mail, World Wide Web (WWW), FTP, Newsgroups, Chat, servisi za pretraživanje

113. Definisane E-govermenta

114. Šta je POP3?

POP (Post Office Protokol)

Trenutačna verzija je POP3. POP je namjenjen klijentima koji se na Internet spajaju povremeno, kako bi samo nakratko provjerili i «skinuli» poštu koja ih čeka na serveru.

115. Šta je PPP?

Point to Point Protocol(Protokol od tačke do tačke)Protokol pomoću koga uslugama interneta pristupate iz Internet explorera.

116. Šta je SMTP?

SMTP (Simple Internet Mail Protokol)

SMTP ; to je protokol kojime međusobno razmjenjuju poštu «veliki» serveri, ali i naš klijentski kompjuter prilikom predaje pošte prvom, najbližem SMTP serveru, kojeg smo definirali u konfiguraciji programa.

117. Formati za video, audio i tekstualni prenos na Internetu.

118. G2B i G2G

G2B (Government to Business)To je odnos javne uprave sa poslovnim subjektima.

Javna uprava preko interneta kupuje potrebnu robu od dobavljača bilo gdje u svijetu
Upravljanje porezima preko interneta,Portal za privredu nudi sve potrebne informacije
biznisu poput statistike,prostornog planiranja,planova razvoja infrastrukture,finanscijskih
,pravni i poreskih informacija.

G2G (Government to government) usluga koja vodi ka uspješnoj saradnji između samih organa
javne uprave.npr.kad odluku donosi više organa :zahtjev za prenamjenom zemljišta ili
izdavanja građevinske dozvole,u javnim nabavkama i sl.)

119. G2C i G2E

G2C(Government to Citizen) to je odnos javne uprave i građana.To su Web formulari
koje građani popunjavaju preko interneta(pracenje stanja svog zahtjeva,racun građana
između javne upave i istog,te jedinstveni građanski portal).

G2E(Government to Employee) predstavlja portal koji se nudi službenicima u obavljanju
njihovi svakodnevnih zadataka sto efikasnije preko web pretraživača(npr.razni propisi,
upustva za rad,itd)

120. Kategorije korisnika e gaovermenta i njihovi osnovni odnosi

1. Šta je ARPANET? 1
2. Šta je TCP/IP, Navesti znacenje/znacenja skracenice TCP/IP. 1
3. Šta je Adresa a šta port ? 1
4. Od čega se sastoji IP adresa racunara? 1
5. Navesti primer tri simbolicke adrese. 1
6. Navesti primer tri poddomena .yu domena. 1
7. Šta je DNS? 1
8. Navesti standardnu strukturu e-mail adrese. 1
9. Šta su Internet provajderi? 1
10. Navesti najvažnije kriterijume za izbor provajdera. 1
11. Mrežna topologija provajdera. 1
12. Brzina mrežnih puteva provajdera. 1
13. Brzina provajdera na ulaznim linijama. 1
14. Brzina veze provajdera ka ostatku Interneta? 1
15. Tacke priključenja provajdera? 1
16. Tehnicka pomoc koju pruža provajder. 1
17. Šta je PSTN line? 1
18. Navesti moguće vrste Veza do Internet provajdera. 1
19. Navesti najznacajnije faktore za izbor nacina povezivanja sa 1
20. Navesti dva osnovna tipa veze sa Internet provajderom. 2
21. Šta je user name u kontaktu sa provajderom? 2
22. Čemu služi password u kontaktu sa provajderom? 2
23. Automatsko prijavljivanje na sistem 2
24. Terminal emulacija. 2
25. Koje su najčešće korišćene terminalske emulacije? 2
26. Šta je host racunar? 2
27. Šta je Wireless i koji su najvažniji Wireless standardi ? 2
28. Navesti osnovne razloge zbog kojih se firme povezuju na Internet. 2
29. Nacrtati principsku šemu povezivanja lokalne mreže firme na Internet preko komunikacionog servera. 2-3
30. Šta je komunikacioni server? 3
31. Pod kojim operativnim sistemima može da radi komunikacioni server? 3
32. Koje je najbolje rešenje za povezivanje lokalne mreže firme na Internet? 3
33. Šta je router? 3
34. Šta je Gateway? 3
35. Navesti osnovnu strukturu Internet adrese 3-4
36. Analiza konkretne Internet adrese (konkretna adresa dobija se na ispitu). 4
37. Navesti tri nacina placanja usluge pristupa Internetu. 4
38. Šta je neophodno uraditi nakon povezivanja lokalne racunarske mreže sa Internetom? 4
39. Navedi digitalne nacine povezivanja i prenosa podataka.
40. Navesti osnovne podatke neophodne pri konfigurisanju programa na lokalnom racunaru.
41. Nacrtati principsku šemu povezivanje individualnog korisnika na Internet.
42. Šta omogućava deo Windows-a koji se naziva dial-up networking (DUP)?
43. Opisati postupak setovanja IP adrese na racunaru koji radi pod Windows operativnim sistemom.
44. Opisati postupak setovanja DHCP adrese na racunaru koji radi pod Windows operativnim sistemom.
45. Opisati postupak setovanja DNS konfiguracije na racunaru koji radi pod Windows operativnim sistemom.
46. Šta se unosi u polje Area code pri setovanju konekcije prema Internetu?
47. Navesti tri osnovne grupe usluga koje nudi Internet.
48. Šta je neophodno da poseduje korisnik da bi mogao da koristi osnovne servise Interneta?
49. E-mail (elektronska pošta).
50. FTP servis.
51. Komande ftp-a.
52. Servisi interneta
53. Jezik Web dokumenta.
54. HTML dokument
55. Talk servis.
56. R-servisi.
57. Karakteristicni oblik naredbe rlogin.
58. Šta su i koji su osnovni Javni servisi?
59. Mailing liste.
60. Anonymous FTP.
61. Usenet News. 4
62. FX-klient ????? 4
63. WWW. 5
64. Java. 5
65. Java u WEB- u. 5
66. Firewall 5
67. Mail gateways. 5
68. Šta su posebni ili servisi za pretraživanje? 5
69. Koji su posebni servisi (servisi za pretraživanje)? 5
70. Šta su sigurnosni servisi na Internetu . 5
71. Navesti sigurnosne servise na Internetu. 5

72. Navesti osnovne mere zaštite elektronskog bankarskog sistema.	5
73. Navesti sistemske servise na Internetu. ????	5
74. Šta su URL adrese?	5
75. Format URL adrese.	5
76. Navesti osnovnu strukturu e-mail adrese.	5
77. Nadimci (Aliases).	5
78. Šta je elektronski potpis ?	5
79. Komanda Reply kod rada sa e-mailom.	5
80. Komanda Forward kod rada sa e-mailom.	5
81. Fascikle u radu sa elektronskom poštom -	5
82. Parametri pri radu sa elektronskom poštom.	6
83. Bonton elektronske pošte –	6
84. Telnet servis –	6
85. Tipovi terminala. –	6
86. TCP portovi –	6
87. Kretanje kroz kataloge	6
88. Navedi prednosti Elektronskog bankarstva	6
89. Potrebna oprema za E-banking	6-7
90. Navedi osnovne mere bezbednosti u elektronskom bankarstvu.	7
91. Diskusione grupe.	7
92. Lanci diskusija i poruke.	7
93. CHAT -	7
94. Kanali i nadimci – (bezveze)	7
95. Šta je proxy server	7
96. Prednosti proxy servera ?	7
97. Hipertekst	7
98. Princip rada HTTP-a.	7
99. HTML – jezik web dokumenta.	7
100. Slike i drugi dokumenti na Internetu.	7
101. WAIS.	7
102. Navesti najpoznatije sisteme za pretražvanje Interneta. e	7
103. Koliki je rizik od povezivanja na Internet?	7
104. Šta je CERT?	7
105. Koje su dve osnovne varijante šifriranja podataka kada se šalju preko	7
106. PGP program.	8
107. Šta je SSH ?	8
108. Cemu služi Smart kartica ?	8
109. Osnovne ekstenzije za datoteke na Internetu.	8
110. Šta je SPAM?	8
111. Internet e-mail servisi	8
112. On line servisi i navedi primer.	8
113. Definisane E-govermenta	8
114. Šta je POP3?	8
115. Šta je PPP?	8
116. Šta je SMTP?	8
117. Formati za video, audio i tekstualni prenos na Internetu.	8
118. G2B i G2G	8
120. Kategorije korisnika e gaovermenta i njihovi osnovni odnosi	8
119. G2C i G2E	8
120. Kategorije korisnika e gavermenta i njihovi osnovni odnosi	8